

PALS I GANXOS

ELS AMICS

No vull tractar les meves amistats amb delicadesa, sinó amb el més aspre coratge. Qué són reals, no són pas fils de vidre ni dibuix de gebre, sinó la cosa més forta que conequem.

R. W. EMERSON.

Aqui teniu vosaltres els de la frévola amistat, els falsaris de l'amistat, una expressió eloqüent del filòsof americà, encaixada en les savies paraules que'm serveixen d'epígrafe.

Ell ens parla de l'amic de debó; no de l'amic improvisat en una taula de café, o en el concurs d'una societat qualsevol, ni en els negocis volanders de la vida: de l'amistat teixida amb constància, amb valors morals, dia a dia, jornada a jornada, fins a fer-la tela d'acer irrompible a tots els cops que puguin posar a prova llur resistència, és de l'amable amistat que'ns dóna a entendre.

El cultiu de l'amistat és cultiu de cuidado, és flor d'esquisit conreu, guardada als vents tramontans, recullida a les soleiades, defensada a les pluges, cuberta a les serenes. La flor, així, sabrà esdevenir dolcíssim fruit per a l'home de sed d'amistat qui podrà fruit-ne llur carn sucosa i emmelada.

Jo veig un noi en el camp, quina irreflexivitat i cobdícia el posa junt del primer arbre que troba al pas, arrebatre la fruita, que penja, verda encara, de la branca nodriua, arrencada fóra de temps. La trova aspre, i la llença amb enutj i desconsol.

Jo veig al mateix noi, novament buscar un altre arbre amb la cobdícia i irreflexivitat d'avans, i, amb el mateix desengany, deixar-la caure de llurs mans, abandonada. Mai arriba a pensar que'l poc enteniment llur, és el motiu fixe del fracás.

Quantes vegades recullim l'amistat, com la fruita, de terra, en els diversos cultius mundans; i al donar-li l'anhelosa dentellada, trovem el cuc del desengany qui pudreix el sí carnós baix la forma envellutada d'aliment en saó.

Es tant difícil trovar un amic com un bon llibre—el llibre és l'home i l'home és el llibre—No és, a vegades, el llibre enquadernat de fina pasta amb realcs daurats, el bon llibre: aquell llibre desmanegat, en el revolteig de l'Encant, esgrogueit per el temps i l'abandó, té les paraules buscades de bondat i de belleça; d'ensenyança i de consol... i el deixem sense fullejar-lo, impresionats malament per llur aparença raquítica de llibre *dolent*.

En les Carnestoltes de tot l'any en que vivim, la disfrega d'amic fingeix els posats correctes de bona societat amb totes les caretes possibles: hi ha l'amic de rialleta ignocent, amanyagadora i hipócrita; altre que ve a associar-vos en les vostres tribulacions donant-vos consells i coratge, per a, després, riure's de les vostres covardies; però, el més perillós de tots és el que ve amb disfrega d'afalag, la disfrega aduladora, que s'os enrosca a l'ànima com una serp de dolç verí, xiulant-vos afeccions i emborraxant-vos d'elogis, mortalment.